

ҚАЗАҚСТАНДЫК АДАМ СЫНЫНДЫРЫЛЫП
АЛМАСТАРЫНДА АРЫСТАРЫНДА
САННОРДА АДАМСЫЗДЫК ЗАДИР БАСКАРМАСЫ

ЗАҢДЫ ТҰЛҒАНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК

ҚАЙТА ТІРКЕҮ ЖУРГІЗІЛДІ

20 21 №. N Қазақар
03.05.2020 4401

Адамсыз тұрғынан анықталған
датасынан шындықтау күні: 04.05.2003

Ақмола облысы әкімдігінің
2021 жылғы 5 қаңтардағы
№ А-1/1 қаулысымен
бекітілген

**«Ақмола облысы білім баскармасының Целиноград ауданы бойынша
білім болімі Қарамендері батыр ауылының негізгі орта мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ**

1. Жалпы ережелер

1. «Ақмола облысы білім баскармасының Целиноград ауданы бойынша білім болімі Қарамендері батыр ауылының негізгі орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – мемлекеттік мекеме) тәрбиелік, білім беру функцияларын жүзеге асыру үшін коммуналдық мемлекеттік мекеменің үйымдық-құқықтық нысанында құрылған, занды тұлға мәртебесіне ие коммерциялық смес ұйым болып табылады.

2. Мемлекеттік мекеменің түрі: коммуналдық.

3. Мемлекеттік мекеме оз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына, Зандарына, Президент пен Үкіметтің актілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкес және осы Жарғының негізінде жүзеге асырады.

4. Мемлекеттік мекеменің құрылтайшысы Ақмола облысының әкімдігі болып табылады (бұдан әрі – Құрылтайшы).

5. «Ақмола облысы білім баскармасының Целиноград ауданы бойынша білім болімі» мемлекеттік мекемесі тиісті саланың үәкілетті органы (бұдан әрі – тиісті саланың үәкілетті органы) болып табылады.

6. Мемлекеттік мекеменің атауы: «Ақмола облысы білім баскармасының Целиноград ауданы бойынша білім болімі Қарамендері батыр ауылының негізгі орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

7. Мемлекеттік мекеменің орналаскан жері: 021807 индексі, Қазақстан Республикасы, Ақмола облысы, Целиноград ауданы, Қарамендері батыр ауылы, Достық кошесі, 13.

2. Мемлекеттік мекеменің занды мәртебесі

8. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтанбасы бейнеленген

және мемлекеттік тілде мемлекеттік мекеменің атауы бар бланкілері, мөрі болады.

9. Мемлекеттік мекеме басқа заңды тұлғаны қура алмайды, сондай-ақ онын құрылтайшысы (катысушысы) бола алмайды.

10. Мемлекеттік мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің кепілдегіндегі ақшамен жауап береді. Мемлекеттік мекемеде ақпа жеткіліксіз болған кезде, тиісті бюджет қаражатымен Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумактақ бірлік субсидиарлық жауапкершілікке ие болады.

11. Мемлекеттік мекеменің азаматтық-құқықтық мәмілелері Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумақтық қазынашылық белімшелерінде міндетті тіркелуден өткениен кейін, ез күшіне енеді.

3. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

12. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауып, негізгі орта жалпы білім беру бағдарламаларын мемлекеттік тілде және орыс тілдерінде іске асыру болып табылады.

13. Мемлекеттік мекеме қызметінің максаты мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауып, негізгі орта жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асыру болып табылады.

14. Мемлекеттік мекеме мақсатқа қол жеткізу үшін мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1) күзыретті тұлғаны қалыптастыруға және дамытуға бағытталған үлгілік оку бағдарламаларын менгеру арқылы білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту үшін жағдай жасау;

2) білім алушылардың тиісті мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында көзделген ғылымның базалық негіздерін менгеруді қамтамасыз ету;

3) мектепке дейінгі тәрбие және оқыту;

4) жеке адамның шығармашылық, рухани және күш-куат мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтынын берік негіздерін қалыптастыру;

5) ез Оганы - Қазақстан Республикасына деген азаматтық сүйіспеншілікке, патриотизмге баулау, мемлекеттік рәміздері мен қазақ тілін құрметтеуді, халық дәстүрлерін кастерлеуді, Конституцияга карсы жаңе қоғамға карсы кез келген көріністерге төзбеушілілікті тәрбислеу;

6) белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке адамды тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне катысу қажеттігін, жеке адамның ез құқыктары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

7) отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу, казақ халқының және Қазақстан Республикасында тұратын басқа да ұлттардың тарихын, әдет-тұрны мен дәстүрлерін зерделеу;

8) ерекше білім беру кажеттілігі бар білім алушылардың дербес ерекшеліктерін ескере отырып, арнағы жағдай жасау;

9) білім алушылардың касіби уәждемесін қамтамасыз ету;

10) педагогтердің әлеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;

11) білім беру саласында мемлекеттік қызметтер көрсету.

Мемлекеттік мекеменің тұлтектеріне корытынды аттестаттаудан өткеннен кейін мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

15. Мемлекеттік мекеме оку процесін «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оку жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 нарашадағы № 500 бүйрүгіна, «Жалпы білім беру үйымдарына арналған жалпы білім берстін пәндердің, тандау курстарының және факультативтердің үлгілік оку бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сауірдегі № 115 бүйрүгіна сәйкес жүзеге асырады.

16. Мемлекеттік мекеме оку процесін жүзеге асыратын үлгілік, оның ішінде қысқартылған оку жүктемесі бар оку жоспарларын дербес таңдайды.

17. Бастауыш білім берудің үлгілік оку бағдарламалары баланың жеке басын қалыптастыруға, оның жеке қабілеттерін, оку ісіндегі он талпынысы мен машықтарын: негізгі мектептің білім беру бағдарламаларын кейіннен менгеру үшін оқудың, жазудың, есептеудің, коммуникативтік дағдылардың, шыгармашылық тұргыдан озін-озі көрсетудің, мінез-құлық мәдениетінін берік дағдыларын дамытуға бағытталған.

18. Негізгі орта білім берудің үлгілік оку бағдарламалары білім алушылардың ғылымдар жүйесінін базатық негіздерін менгеруіне, олардың бойында тұлғааралық және этносаралық қатынастың жогары мәдениеттің қалыптастыруға, жеке тұлға ретінде өз-өзін анықтауға және кәсіптік бағдарлануына бағытталған.

Үлгілік оку бағдарламасы білім алушылардың бейінады даярлығын камтиды.

19. Мемлекеттік мекемеде оку және тәрбие процесі үлгілік оку бағдарламаларына және жұмыс оку жоспарларына сәйкес жүзеге асырылады.

20. Мемлекеттік мекемеде оқыту процесі үлгілік оку жоспарының негізінде құрылады, жылдық күнтізбелік оку жұмыс кестесімен және сабактар кестесімен регламенттеледі.

21. Мемлекеттік мекеме үлгілік оку жоспарының инварианттық және вариативтік компоненттерінің сағаттарын мектептен тыс (мәдениет

мекемелерінде, спорт гимараттарында, әскери объектілерде, зерттеу зертханаларында, өнеркәсіптік касіпорындарда, табигатта) өткізеді.

22. Білім алушылардың оку жүктемесі, сабак режимі МЖМБС-ның, санитариялық қагидалардың, депсаулық сактау және білім беру органдарының ұсынымдары негізінде өзірленген үлгілік оку жоспарлары білім беру үйімінен бекіткен ережелермен айқындалады.

23. Мемлекеттік мекемедегі сабактар кестесіп оның басшысы не оны алмастыратын тұлға бекітеді.

24. Мемлекеттік мекемеде балалар мен жасөспірімдерді медициналық камтамасыз ету «Білім беру объектілеріне койылатын санитариялық эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Депсаулық сактау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығына сәйкес ұйымдастырылады.

25. Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оку бағдарламаларын білім алушылардың игеруін бақылау мақсатында, мемлекеттік мекемес «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізуіндегі үлгілік қагидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына сәйкес, білім алушылардың үлгерімін ағымдық бақылауды және қорытынды аттестаттауды жүзеге асырады.

26. Мемлекеттік мекеме үлттық білім беру деректер базасында өзектілігін және білім саласындағы құзыретті органдар ақпараттар жүйелерін автоматтандырылған ақпаратпен алмасуды камтамасыз етеді.

27. Балаларды мемлекеттік мекемеге қабылдау бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйімдеріндегі окуга қабылдаудың үлгілік қагидаларына сәйкес белгіленеді.

28. Бастауыш, негізгі орта, орта білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын мемлекеттік мекемеден баска мемлекеттік мекемеге ауыстыру растайтын құжаттар негізінде мемлекеттік мекеме басшысының бұйрығымен жүргізіледі.

29. Мемлекеттік мекемедегі тіл саясаты Казақстан Республикасының Конституциясына және «Тілдер туралы» Казақстан Республикасының Занына сәйкес жүзеге асырылады.

30. Мемлекеттік мекеменің міндетті мектеп формасы оқытудың зайырлы сипатына және Казақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 14 қантардагы № 26 бұйрығымен белгіленген талаптарға сәйкес болуы тиіс.

31. Оку процесі ағымдагы жылдың 1 қыркүйегінен келесі жылдың 25 мамырына дейін жүзеге асырылады. Оку жылы ішінде каникулдар белгіленеді.

32. Білім алушылардың саны мемлекеттік мекеменің жобалық сыйымдылығынан аспауы тиіс. Қашықтан оқыту нысаны бойынша білім алушылардың саны жалпы оқушылар санына кірмейді.

33. Шектеу іс-шаралары орындау барысында, мемлекеттік органдардың тотеніше жағдайларды енгізу аясында, сонын ішінде белгілі аумақта тотеніше ахуал туындаған кезде, карантин енгізген кездес, сыйыпта 15 білім алушыларға дейін сыйып-жинақтатымдарын қалыптастыра алады.

34. Мемлекеттік мекемеде алқалық басқару нысандары (педагогикалық, камқоршылық, әдістемелік кеңестер және педагогтік адеп жөніндегі кеңес) күрүлады.

35. Ои алты жасқа дейінгі балаларды мемлекеттік мекемеден шығару құқыққа қарсы әрекеттер жасағаны үшін, білім беру үйімінің жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін уәкілетті органдарың шешімі бойынша ерекше жағдайларда жол беріледі.

Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз калған балаларды шығару туралы шешім қамқоршы және қорғаншы органдардың келісімімен кабылданады.

Пробация қызметінің есебінде түрган кәмелетке толмағандарды мемлекеттік мекемеден шығару туралы шешім пробация қызметінің келісімімен кабылданады.

36. Білім алушылар мен тәрбиленушілер құқылы:

- 1) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес сапалы білім алуға;
- 2) оку жоспарларына сәйкес балама курстарды таңдауға;
- 3) білім беру үйімдерінде акпараттық ресурстарды, оның ішінде мүгедектерге, мүмкіндіктері шектеулі балаларға колжетімді нысанды тегін пайдалану, окулыктармен, оку-әдістемелік кешендермен және оку - әдістемелік күралдармен қамтамасыз сту;
- 4) спорт, оку, акт залдарын, компьютерлік сыйыптар мен кітапхананы тегін пайдалануға;
- 5) өзінің пікірін және сенімін еркін білдіруге;
- 6) өзінің адамдық кадір-қасиетінің күрметтелуіне;
- 7) окудағы,ғылыми және шығармашылық қызметтегі табыстары үшін мадактауға.

Білім алушылар мен тәрбиленушілер міндетті:

- 1) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес білімді, шеберлікті, практикалық дағдыларды және күзыреттерді меңгеру, ішкі тәртіп қагидаларында, білім беру үйімінің жарғысында көзделген талаптарды сактауға;
- 2) өз деңсаулығын күтүге, рухани және дене бітімін жетілдіруге ұмтылуға;
- 3) білім беру саласындағы уәкілетті орган белгілеген міндетті мектеп формасына койылатын талаптарды сактауға;

4) өздері білім алатын оку орнының дәстүрлерін, педагог қызметкердің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге міндетті.

37. Кәмелетке толмаган балалардың ата-аналары мен өзге де занды өкілдері құқылы:

1) баланың қалтауын, жеке бейімділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру үйымдарын таңдауга;

2) ата-аналар комитеттері арқылы білім беру үйымдарын баскару органдарының жұмысына қатысуға;

3) білім алушылардың, тәрбиеленушілердің және олардың ата-анасының немесе өзге де занды өкілдерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

4) психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияларда өз балаларын оқыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша консультациялық комек алуға;

5) балаларының шарттық негізде қосымша қызметтер алуға.

Ата-аналар мен өзге де занды өкілдер міндетті:

1) балалардың өмірі мен окуы үшін салауатты және қауіпсіз жағдай жасауга, олардың зияткерлік және денс бітімінің дамуын, адамгершілік тұрғыдан қалыптасуын қамтамасыз етуге;

2) білім беру үйымының жаргысында айқындалған қағидаларды орындауга;

3) балалардың оку орнындағы сабактарға қатысуын қамтамасыз етуге;

4) білім беру үйымдары қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

5) білім беру саласындағы үәкілдік орган белгілелеген міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды орындауға;

6) білім беру үйымында белгіленген киім нысанын сақтауга.

38. Педагог қызметкердің құқықтары міндетті.

Кәсіби қызметті жүзеге асыру кезінде педагог құқылы:

1) тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптарын сақтау шартымен кәсіптік қызметті үйымдастырудың тәсілдері мен нысандарын еркін таңдауға;

2) лауазымды және басқа да адамдар тарапынан заңсыз карым-қатынастан және кедергіден корғануға;

3) білім алушылар, тәрбиеленушілер және олардың ата-аналары немесе өзге де занды өкілдері тарапынан кәсібіне құрметпен қарауға;

4) кәсіптік қызметті жүзеге асыру үшін қажетті үйымдастырушылық және материалдық-техникалық құралдармен қамтамасыз етілуге;

5) ғылыми, зерттеу, шығармашылық, эксперименттік қызметті жүзеге асыруға, педагогикалық практикага жана әдістемелер мен технологияларды енгізуға;

6) тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптары сақталған жағдайда шығармашылық

бастамашылыққа, оқыту мен тәрбиелеудің авторлық бағдарламалары мен әдістерін әзірлеуге және колдануға, оқыту мен тәрбиелеудің жаңа, негұрлым жетілдірілген әдістерін дамытуға және таратуға;

7) білім беру бағдарламасына сәйкес оку құралдарын, оку материалдары мен оқыту, тәрбиелеудің өзге де құралдарын таңдауға;

8) білім беру бағдарламаларын, оку жоспарларын, әдістемелік материалдарды және білім беру қызметінің өзге де компоненттерін, сондай-ақ окулықтарды, оку-әдістемелік кешендер мен оку құралдарын әзірлеуге қатысуға;

9) жұмыс орны бойынша сайлану және сайланбалы лауазымға орналасуға;

10) білім беру сапасын жетілдіруге бағытталған, оның ішінде білім беру ұйымының қызметіне қатысты мәселелерді талқылауға қатысуға;

11) білім беру ұйымын басқарудын алқалы органдарының жұмысына қатысуға;

12) кемінде бес жылда бір рет біліктілігін арттыруға;

13) үздіксіз кәсіптік дамыту және біліктілікті арттыру нысандарын таңдауға;

14) біліктілік санатын мерзімінен бұрын алуға;

15) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жеке педагогикалық қызметтің жүзеге асыруға;

16) кәсіби қызметтегі жетістіктері үшін мадактауға;

17) «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әскери қызметке шакыруды кейінге калдыруға;

18) Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен және шарттарда кәсіптік дағдыларын қолдау және арттыру үшін «Болашақ» халықаралық стипендиясы бойынша тағылымдамадан өтуге;

19) үйим басшысының өзіне қатысты қабылдаган актілеріне, әрекеттеріне және шешімдеріне жоғары түрган лауазымды адамдарға немесе сотқа шағымдануға;

20) білім алушылар, тәрбиеленушілер және олардың ата-аналары немесе өзге де заңды оқілдері тарапынан ар-намысы мен қалір-қасиетін күрметтестүрге;

21) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де құқыктарға.

Педагог:

1) өз қызметінде тиісті касіптік құзыреттерді менгеруге;

2) оқыту мен тәрбиелеудің педагогтік қағидаттарын сактауға, оқыту мен тәрбиелеудің сапасын мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарында көзделген талаптардан төмен өмес деңгейде камтамасыз өтүге;

3) өзінің касіптік шеберлігін, зерттеу, зияткерлік және шығармашылық деңгейін үздіксіз жетілдіруге, оның ішінде біліктілік санаты деңгейін бес жылда бір реттен кепіктірмей арттыруға (растаяуга);

4) педагогтік әдепті сактауға;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен міндетті мерзімдік медициналық қарап-тексерулдерден отуге;

6) білім алушылардын, тәрбиеленушілердің және олардың ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін күрметтеуге;

7) балаларды заңға, адамның және азаматтың құқыктарына, бостандықтарына, ата-анасына, үлкендерге, отбасылық, тарихи және мәдени құндылықтарға, мемлекеттік рөміздерге күрмет көрсету, жогары имандылық, патриоттық, қоршаган ортаға ұқыпты қарау рухында тәрбислеуге;

8) білім алушылар мен тәрбиеленушілердің өмірлік дагдыларын, құзыреттерін, өздігінен жұмыс істеуін, шығармашылық кабілеттерін дамытуға және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға;

9) білім беру ұйымының басшылығына өмірлік кишин жағдайда жүрген баланың анықталу фактілері туралы дереу хабарлауға;

10) құқық корғау органдарына және білім беру ұйымының басшылығына қылмыстық не әкімшілік құқық бұзушылық белгілері бар әрекеттерді (әрекетсіздікті) қамелетке толмагандардың жасау немесе оларға қатысты жасалу, оның ішінде білім беру ұйымынан тыс жердс касіптік қызметіне байланысты өзіне белгілі болған фактілер туралы дересу хабарлауға;

11) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқыту және тәрбислеу мәселелері бойынша ата-анасына немесе өзге де заңды өкілдеріне консультация беруге міндетті.

Педагог саяси үгіттеу максатында, білім алушылар мен тәрбисленушілерді саяси, діни немесе өзге де сенім-нанымдарды қабылдауға не олардан бас тартуға мәжбүрлеу үшін, әлеуметтік, нақілдік, ұлттық немесе діни алауыздықты көздіру, әлеуметтік, нақілдік, ұлттық, діни немесе тілдік тиесілік белгісі, дінге көзқарасы бойынша азаматтардың ерекшелігін, астамшылығын не кемшилдігін насиҳаттайтын, оның ішінде білім алушыларға Қазақстан Республикасының ұлттары мен ұлыстарының тарихи, ұлттық, діни және мәдени дәстүрлері туралы анық емес мәліметтерді хабарлау арқылы үгіттеу үшін, сондай-ақ білім алушыларды Қазақстан Республикасының Конституциясына және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін әрекеттерге итермелесу үшін білім беру процесін пайдалануға құқылы емес.

Міндеттерін бұзғаны және педагог атағына нұқсан келтіретін теріс қылышы жасағаны үшін педагог Қазақстан Республикасының заңдарына сайкес жауапкершілікке тартылады.

39. Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Занының 63-бабына сәйкес мемлекеттік мекеме қызмет көрсетуге құқылы

Мұлікті жалдауга (жалға алуға) беруден алғынан кірісті мемлекеттік мекеме дербес пайдаланады.

40. Мемлекеттік мекемеде оқыту үлгі нысаны Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылты 28 қантардағы № 93 бұйрығымен бекітілген орта білім беру үйымдары үшін білім беру қызметтерін көрсету шартының негізінде жүзеге асырылады.

41. Мемлекеттік мекеме осы Жарғыда бекітілген оның қызметінің пәні мен максатына сай емес қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелерді жасауга құқығы жоқ.

42. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының заңдарында немесе құрылтай құжаттарында белгілі бір шек койылған қызмет максаттарына кайшы не оның басысының жарғышық құзыретін бұза отырып жасаган мәмілесі тиісті саланың уәкілетті органының, жергілікті атқарушы органдың талап-арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4. Мемлекеттік мекемені басқару

43. Мемлекеттік мекемені жалпы басқаруды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалған тиісті саланың уәкілетті органы жүзеге асырады.

44. Құрылтайшы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ретпен мынадай функцияларды жүзеге асырады:

- 1) мемлекеттік мекемеге мұлікті бекітіп береді;
- 2) мемлекеттік мекеме жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізеді;

3) коммуналдық мемлекеттік мекемені кайта құру және тарату туралы шешім қабылдайды;

4) мемлекеттік мекемеге берілген немесе өзінің шаруашылық қызметінің нәтижесінде олар сатып алған мұлікті алып қоюды немесе кайта белуді жүзге асырады;

45. Тиісті саланың уәкілетті органы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен келесі функцияларды жүзеге асырады:

- 1) мемлекеттік мекеменің жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;
- 2) мемлекеттік мекеме мұлкінін сактадуына бақылауды жүзеге асырады;

3) мемлекеттік мекеменің басқару органдарының құрылымын, құрылу тәртібі мен өкілдік мерзімін, мемлекеттік мекеменің шешімдер қабылдау тәртібін анықтайды;

4) мемлекеттік мекеме басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны лауазымынан босату негіздерін айқындайды;

5) мемлекеттік мекеменің құрылымы мен шекті штаттық санын бекітеді;

6) жылдық қаржылық есептілікті бекітеді;

7) мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органға, мемлекеттік мекемеге берілген немесе озінің шаруашылық қызметінің натижесінде олар сатып алған мүлікті алып коюға немесе қайта болуге келісімін береді;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзгे де функцияларды жүзеге асырады.

46. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік мекеме басшысы тиісті саланың уәкілетті органымен қызметке тағайындалады және қызметтен босатылады.

47. Мемлекеттік мекеменің басшысы мемлекеттік мекеме жұмысын ұйымдастырады және басшылық етеді, тиісті саланың уәкілетті органына тікелей бағынады (Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда) және мемлекеттік мекемеге жүктелген міндеттер мен олардың өз функцияларын жүзеге асыруына жеке жауапты болады.

48. Мемлекеттік мекеменің басшысы дара басшылық қагидаты бойынша әрекет етеді және мемлекеттік мекеме қызметінің мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы жаргыда айқындалатын өз күзыретінә сәйкес дербес шешеді.

49. Мемлекеттік мекеменің басшысының мемлекеттік мекемемен жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекеті сибік міндеттемелерін бұзу болып табылып, тәртіптік және материалдық жауапкершілікке әкеледі.

50. Мемлекеттік мекеменің қызметін жүзеге асыру барысында мемлекеттік мекеменің басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) мемлекеттік мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;

2) мемлекеттік органдарда, басқа да ұйымдарда мемлекеттік мекеменің мүддесін ұсынады;

3) шарттар жасасады;

4) сенімхаттар береді;

5) мемлекеттік мекеменің іссапарларга, тағылымдаға, қызметкерлерді казақстандық және шетелдік оку орталықтарында оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін жогарылатудың озге де түрлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;

6) банк шоттарын ашады;

7) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шыгарады және нұсқаулар береді;

8) тиісті саланың уәкілетті органы тағайындейтын қызметкерлерден басқа, мемлекеттік мекеме қызметкерлерін жұмыска қабылдайды және жұмыстан босатады;

- 9) мемлекеттік мекеме қызметкерлерінс, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мадақтау және жазалау шараларын қолданады;
- 10) өз орынбасарының (орынбасарларының) және мемлекеттік мекеменің озге де басшы қызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттіктер аясын айқындайды;
- 11) сыйбайлас жемкорлықка қары іс-кимыл бойынша шаралар қабылдайды және ол үшін дербес жауапты болады;
- 12) мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын бақылауды жүзеге асырады және ол үшін Қазақстан Республикасының заттарында белгіленген жауаптылықта болады;
- 13) Қазақстан Республикасының заңнамасымен, осы жартымен және тиісті саланың уәкілдік органымен жүктелген озге де функцияларды жүзеге асырады.

5. Мемлекеттік мекеме мүлкінін құрылу тәртібі

51. Мемлекеттік мекеменің меншігі, оның тенгерімінде айқындалатын заңды тұлғаның активтері қурайды. Мемлекеттік мекеменің меншігі:

- 1) оған меник іесі берген мүліктен;
- 2) өз қызметі барысында сатып алған мүліктен (ақшалай кірістерді коса алғанда);
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған озге де каржы көздері есебінен құрылады.

52. Мемлекеттік мекеме дербес иеліктен шығаруға немесе оған бекітілген мүлік пен оған смета қаражаты бойынша мүлікке өзгеше тәсілмен жөлік етуге бөлінген құқығы жок.

53. Егер Қазақстан Республикасының заңдарымын мемлекеттік мекемеге кіріс әкелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілсе, онда білім беру (жұмыстарды, көрсетіледін қызметтерді) өткізуден түсетін акшапта коспағанда, мұндай қызметтен алынған ақша Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тиісті бюджеттің есебіне жатқызылады.

54. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында қосымша каржыландыру козі белгіленбессе, мемлекеттік мекеменің қызметі бюджеттен каржыландырылады.

55. Мемлекеттік мекеме бухгалтерлік есеп жүргізелі және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік ұсынады.

56. Мемлекеттік мекеменің каржылық-шаруашылық қызметін тексеру және ревизияны Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен тиісті саланың уәкілдік органы жүзеге асырады.

6. Мемлекеттік мекемелегі жұмыс тәртібі

57. Мемлекеттік мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібінің көмілдермен белгіліснеді және Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

7. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтыруларды енгізу тәртібі

58. Мемлекеттік мекеменің құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу Құрылтайшының шешімі бойынша жүргізіледі.

59. Мемлекеттік мекеменің құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтырулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркеледі.

8. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері туралы мәліметтер

60. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері жок.

9. Мемлекеттік мекеменің қайта үйімдастыру және тарату шарттары

61. Мемлекеттік мекеменің қайта үйімдастыру және тарату Құрылтайшының шешімі бойынша жүргізіледі.

62. Мемлекеттік заңды тұлға, заңнамалық актілермен басқа да негіздер бойынша таратылуы мүмкін.

63. Кредит берушілердің талаптарын қанағаттандырганнан кейін қалған таратылған мемлекеттік заңды тұлғаның мүлкін Құрылтайшы қайта белседі.

64. Таратылған мемлекеттік мекеменің мүлкін өткізу нәтижесінде атынан каражатты коса алғанда, осы мекеменің кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған акшасы тиісті бюджет кірісінің есебіне жеткізилады.

Султанова Г.К.

Т.А.Ә.

Сул

қолы